

TRTE

Časopis društva Kerini & Stritarji

GREMO NAPREJ! (Z VESELJEM, PETER!)

Pregovor pravi: govoriti je srebro, molčati zlato. K temu znanemu pregovoru bi lahko dodali: pisati je srebro, ne pisati zlato. Namreč: če nič ne govoriš, te ne bo nihče grabil za besedo, in če nič ne napišeš, boš imel ljubi mir, nihče te ne bo prijemal za pero. Ampak, zaboga, čemu pa imamo besedo – pisano in govorjeno – in navsezadnje, čemu imamo možgane, naloga katerih je ... misliti, oblikovati misli in jih obleči v besede? Če bi ne bilo tako, bi glavni urednik Trt, naš dragi Peter, ne mogel napisati uvodnika v zadnjih Trtah (številk 30, maj 2003), reči hočem takega uvodnika, kakršnega zdaj lahko bremo in se čudimo ... in ne vemo, ali mu naj napišemo razglednico z idiličnim motivom jezera, ki počiva v tihoti, in pripisemo zahvalo za uspešno urejanje Trt, pa lepe pozdrave in najboljše želje za še zanimivejše, še privlačnejše, še bolj ... rodovitne Trte, ali naj morda rajši spustimo pogled in kot užaljeni otroci obmolčimo. Jaz (za svojo osebo) se bom ravnal po Petrovi sklepnji kodi, pridružil se bom njemu in Kerinom in Stritarjem vseh dežel. Napisal bom – ne vem, če se mi bo posrečilo, a bi rad – kaj si mislim o smiselnosti “tega početja”, namreč pisanja uvodnikov in sploh vsega, kar prinašajo naše Trte.

Petrov uvodnik *Grema naprej!* je napisan – najbrž namenoma – izzivalno protislovno. V prvem delu se sprašuje, ali je sploh smiselno pisati uvodnike in početi stvari, ki jih počnemo vsi skupaj pri Trtah in v društvu. “Kdo pa uvodnike sploh še bere? ... Na tak način razmišljanja me seveda navaja popolna nezainteresiranost cenjenega bralstva. Nihče nikoli ne protestira, ne pohvali, ne pljuva niti ne napiše pisma, še manj razglednice ...”

Takih besed, torej takih misli doslej v Trtah še nismo brali. Ko bi ne bilo nadaljevanja inkriminiranega članka, bi človek pomislil, da gre za trenutno krizo, nerazpoloženje, ki nas pri delu obhaja bolj ali manj pogosto vse. Pa ne samo nas, uboge pare, ki se mučimo s pisanjem in izdajanjem Trt, temveč tudi mnoge “višje” duhove. Mislim, da pri Petru ne gre niti za krizo niti za nerazpoloženje, temveč za izziv drugim bralcem in sotrudnikom Trt ter vzpodbudo samemu sebi. Na to me navajata tudi vprašanje “Ali je vsem res tako vseeno?” in odgovor “Upam, da ne.”

Da tudi Petru ni vseeno, se vidi iz drugega dela – kot rečeno nekoliko protislovnega – uvodnika. S tem zasukom je Peter demantiral samega sebe. V prvem delu razočaranje zaradi mlačnega odziva bralcev Trt, v drugem delu pa vsaj upanje, da bralcem vendarle ni vseeno, kaj in kako pišemo v Trte. Nazadnje je celo prepričan, da je včasih vredno sestiti za tipkovnico in nas vsaj štirikrat na leto razveseliti z novimi prispevki. Bravo! Nebo se je odprlo! Tu mi je všeč še Petrova sintagma, da je naš četrtletnik zlahka konzervativen. Opis programske usmerjenosti – tako Društva Kerini in Stritarji kakor glasila Trte – izzveneni nazadnje tako optimistično in vzpodbudno, da je treba našemu glavnemu uredniku Petru čestitati za ta izredni uvodnik. ■

Janez Banič

VSEBINA

- ⊗ Srečanje Kerinov in Stritarjev 2003
Andrej Kerin
- ⊗ Moja ornitološka pot
Maruša Sotler
- ⊗ Predstavitev knjige Janeza Baniča *Vojska*
29. junija 2003 v Podbočju
Darko Iskra
- ⊗ Janez Banič, častni krajan KS Podbočje
Andrej Kerin ml.
- ⊗ Planina – spomin in opomin
Uroš Kerin
- ⊗ Veliki jubilej moje mame
Vida Sotler
- ⊗ Dobili smo novo šefico!
Lina, Polona, Dušan Winkler
- ⊗ Ustvarjalni kotichek
Daša Kerin Cerkovnik
- ⊗ Otroški kotichek
Petra Zajc
- ⊗ Zadnja novica: Epilog
Polona Banič

SREČANJE KERINOV in STRITARJEV 2003

Ko smo se na odboru odločali o srečanju 2003, je bila glede izbire kraja gotovo najpomembnejša ponudba Silva Toplaka, ki je že pred dvema letoma obljubil, da bo poskrbel za pijačo in pomagal pri organizaciji srečanja v obliki piknika na Vurberku. Še poseben argument za tako odločitev je bila visoka obletnica našega člana Janeza Malnariča, ki je prav letos praznoval svoj devetdeseti rojstni dan. To je bil tudi glavni argument za opredelitev datuma srečanja, saj je potekalo prvo soboto po rojstnem dnevu. Hkrati je 4. junija 2003 svojo osemdesetletnico praznovala še Vida Kerin, da o tretjem, najmlajšem slavljencu Jožetu Krainerju niti ne govorimo.

Celotno organizacijo je kot ponavadi vodil Mirko Jančigaj, ki je s svojo trdno voljo organiziral avtobusni prevoz in tako poskrbel, da se je spet zbralo prek sto

kaj dni kasneje. Zato sem bil precej razpet med obema dogodkoma in ne najbolj miren na poti na Štajersko.

Zbrali smo se torej približno ob enajstih, ko sta avtobusa precej natančno po voznem redu prispela pod grad Vurberk. Brez zapleta sicer ni šlo, saj je drugi avtobus, ki je kot prvi prispel na Spodnji Duplek, (po moji neučakanosti) prehitro zavil v hribovje in smo se morali potem spet spustiti v dolino na pravo pot.

Pot smo začeli peš, po stopnicah, mimo zanimivih energetskih točk, kjer je vsak poiskal tisto, kar mu manjka, in se predpisani čas zadržal na mestu, da sprejme ustrezno energijo. Seveda ni bilo časa, da bi vsakdo obiskal vse točke, saj je bil ob 12.00 na gradu napovedan tradicionalni otvoritveni koncert. Prav vsi pa so se ustavili pri posebni energetski točki, ki je sicer navadni obiskovalci ne morejo obiskati. Zanj je

Silvo je skrbno pripravil predavanje o Vurberku

Iza je iz flavte zvalila gavoto

Občinstvo je bilo navdušeno

Foto A. K.

članov društva. Ta novost nam daje misliti, da bo morda v prihodnje kdaj mogoče organizirati srečanje tudi v novih krajih, iz katerih le stežka pridobimo kakšnega udeleženca. Morda bo to Gorenjska ali Primorska. Sam sem bil kot ponavadi zadolžen za koncert. Hkrati sem bil tudi organizator slovenskega posvetovanja o projektnem managementu, ki je potekalo v Mariboru ne-

za grajskim dvoriščem poskrbel Silvo Toplak z osemdesetlitrskim sodom žlahtne rumene štajerske kapljice. Pa to še ni bilo vse, saj so si prav vsi udeleženci na tej energetski točki privezali dušo z odličnimi mega sendviči, da bi lažje in bolj zbrano prisluhnili besedam, petju in glasbi ter si napasli oči na predstavi, ki je stekla, kot se spodobi, v amfiteatru gradu Vurberk. Tudi delavci, ki so popravljali tribuno, so obnemeli s svojimi orodji in se z veseljem vključili med vrste gledalcev in poslušalcev. Kljub hudi pripeki je dobršen del občinstva zdržal na tribuni do konca predstave, nekoliko občutljivejši so se pomaknili v senco hladnega vurberskega zidovja in zbrano vztrajali do zaključka.

Koncert sem odprl kar osebno, kajti zaradi pomanjkanja časa mi tokrat ni uspelo pridobiti kakšne izkušene napovedovalke ali napovedovalca. Začela je Iza Gruden, ki nas je na zvočnih valovih flavte zazibala v predstavo. Note ji je zaradi nadležnega vetra pridržal bratec in tako pripomogel, da niso odplavale prek grajskega zidovja. Prav posebno presenečenje in

Irena, Jože in Majda ob posebni energetski točki

Foto A. K.

novost na naših koncertih sta nam pripravila Svit Timej Zebec in Andrej Gruden z nastopi oziroma prikazovanjem večšin karateja. Svit je nastopil še solo. Saj to ni kar tako, če nastopi slovenski ekipni prvak v svoji kategoriji. Občinstvo je bilo navdušeno.

Za literarne prispevke sta poskrbela Uroš Kerin in Klemen Kerin. Uroš je z velikim občutkom prebral svoj prispevek o služenju vojaškega roka v času osamosvajanja Slovenije in odlomek iz nove knjige Janeza Baniča Vojska. Bili smo veseli in ponosni, da smo tako še pred uradnim izidom in predstavitvijo knjige lahko začutili okus po novi pomembni pridobitvi Društva Kerini in Stritarji. Po Uroševem nastopu smo se mnogi vživeli v spomine iz druge svetovne vojne in tiste izpred dvanajstih let. Klemen, mlajši Urošev sin, nas

Jože Banič nas je prijetno presenetil s spisom Naceta Baniča

je zabaval s šalami kot vmesnimi vložki, starejši Urban pa s svojo tradicionalno interpretacijo pesmi iz filma Ko to tamó pjeva. Prav na koncu nas je presenetil Jože Banič, ki nam je prebral spis osemletnega Naceta Baniča. Tudi on je požel velik aplavz.

Jubilant 90 – letnik v pogovoru z Majdo Povh
Foto Miha Kerin

Po predstavi nam je Silvo Toplak predstavil graščino Vurberk s številnimi podatki o zgodovini gradu in okolice, o lastnikih, o vojskah, ki so se podile okoli graščine, vse do njene porušitve med drugo svetovno vojno. Nekaj besed je namenil tudi cerkvi ob vznožju gradu, katere akustiko so uspešno preizkusili tudi Kerini in Stritarji na čelu s sestricami Baničkami, ki so pri petju odigrale vodilno vlogo. Kamera je nekaj odlomkov zabeležila in morda kdaj to tudi skupaj pogledamo na kakšnem novem koncertu.

Sledil je piknik v Spodnjem Dupleku v gostišču Valerija, kjer so nam pripravili pravo gostijo, tako da ni manjkalo nikakršnih dobrot, sam pa sem dobil tudi primeren prostor, da sem lahko v imenu društva napisal dve čestitki za naša okrogla jubilaranta. Miha je

Janez, Darko in Irena ob energetske točki št. 5

poskrbel za dva lepa šopka rumenih vrtnic in v primernem trenutku smo vsi družno čestitali Janezu in Vidi za njuna visoka jubileja.

Glede na hudo poletno vročino se je dveletni Žan Cuzak Novak okopal kar v priročnem vodnjaku z vodometom in s tem požel val odobravanja.

Bilo je še veliko drugih dogodkov, ki so spremljali srečanje in nekaterim med nami dvigovali adrenalin. Zvedeli smo npr., da v krajevno skupnost Podbočje ni prispel predlog društva za imenovanje častnega krajana, pa čeprav so od njegove priprave minili že najmanj trije tedni. Ukrepali smo hitro in takoj je zasedal krizni štab

Darja, Mirko in Andrej. Bil je zelo uspešen, saj je kopija dopisa še isti dan po elektronski pošti prispela na pravi naslov, in kot je razvidno iz drugega članka, je bilo poslanstvo pisma uspešno. Zvedeli smo tudi, da smo v Trtah pozabili predstaviti našo novorojenko Lino, čeprav je skrbna mamica Polona pravočasno poslala fotografijo in ljubek prispevek. Z zamudo nekaj mesecev si ga lahko preberete v pričujoči številki Trt.

Andrej Stritar je v velikem slogu izpeljal skupščino društva
Foto Miha Kerin

Slavljenc Janez Malnarič prejema šopek in čestitke

Svit Timej Zebec je navdušil s svojim nastopom
Foto A. K.

Ob koncu se zahvaljujem vsem, ki so kakor koli prispevali k uspešnemu srečanju, saj se je ponovno izkazalo, da znamo skupaj izpeljati marsikaj, če sta le prava volja in pripravljenost, sodelovati v pravem trenutku in na pravem mestu, in tudi ko v organizaciji kaj zaškriplje. ■

vaš predsednik Andrej Kerin

Moja ORNITOLOŠKA POT

Ptički brez gnezda

Foto Maruša Sotler

Ura je 6.32. Sonce je že vzšlo. Megla se počasi dviga. Sedim na travniku in pijem kavo. Daljnogled mi visi okrog vratu. Vsakih nekaj minut pregledam mreže. Ptičev še ni. Jutro je hladno, čeprav smo sredi avgusta.

Vstala sem ob petih in raztegnila mreže, še preden se zbudijo ptice. Danes sem prevzela to nalogo, da se moj učitelj Leon vsaj enkrat naspi.

Bilo je poleti 1995 na biološkem taboru na Kozjanskem, po drugem letniku študija biologije. Takrat še nisem vedela, v katero skupino naj se vpišem. Kačji pastirji, pajki, botanika, mali sesalci ... ptiči morda? Pogoj je bil, da mi zjutraj ne bo težko vstajati. Ker obožujem jutra in so gotovo najlepši del dneva, je bila ptičarska skupina kot nalašč zame. To je bil čas, ko se je rodila nova ljubezen. Ptiči in jaz. Zjutraj smo vstajali dobro uro pred zoro, se odpeljali na ustrezno lovišče, postavili mreže in lovili ptice, jim določili vrsto, jih obročkali in izpustili. Preko dneva smo z daljnogledi in budnimi očesi in ušesi hodili po travnikih, gozdovih, poljih in poslušali petje in oglašanje. Zame je bila takrat skoraj vsaka vrsta nova. In vsaka vrsta je prinesla novo vznemirjenje. Ko sem ob jutrih in večerih, ko smo obročkali, te drobne pernate živalce lahko prijela v roke, je bil občutek še močnejši in neskončno prijeten. Deset dni sem uživala v naravi, deset dni spoznavala vsak dan nove vrste, nove občutke.

Preko leta sem skoraj izgubila stik s pticami, slabo sem jih še poznala, da bi se lahko sama ukvarjala z določanjem, večina jih je odletela v tople kraje. Vendar pa sem postala pozorna na skakljanje po drevju in grmovju in na oglašanje ptic. Od tistega poletnega tabora naprej imam izostren občutek za te dogodke, ki jih večina sploh ne opazi.

Minilo je leto in tabor se je ponovil. Spet veliko novega in nekaj tistega, kar sem že poznala. Samo sebe sem presenetila s tem, koliko vrst sem prepoznala po enem letu. In to mi je dalo še večji zagon.

Za 22. rojstni dan sem od staršev dobila pravi pravcati daljnogled. To darilo me je tako osrečilo, da so mi planile solze v oči. In bila sem korak bližje – s svojim lastnim daljnogledom!

Tabori so se vrstili, vsako leto v drugem delu Slovenije. Potem sem doštudirala, moji ornitološki mentorji, s katerimi smo postali prijatelji, so si ustvarili družine. Prenehala sem obiskovati tabore, pa vendar sem želela ostati v svetu ptic. Večkrat sem sama hodila na Barje, kamor koli sem šla, sem s seboj vzela daljnogled in danes že močno zguljeno knjigo Ptice Evrope, ki sem si jo kupila s svojimi študentskimi prihranki. Ampak brez mentorjev sem zelo počasi napredovala.

Potem sem lani pred zimo spoznala Leona. Velikega ljubitelja narave, dobrega poznavalca ptic.

Spomladi sva začela skupaj odhajati na dolge izlete, spremljala sva vračanje selivk v naše kraje, opazovala preletnike, ki so se ustavili, da si naberejo novih moči. Tako sem spet zdramila staro ljubezen in dobila še eno novo za povrh.

Zdaj sva tukaj, v malem gozdičku pri Studencu, imava svoj obročarski tabor sredi narave. Mreže so zraven v trstišču. Zjutraj uloviva veliko različnih vrst ptic, zvečer predvsem kmečke lastovke. Nekaj pticam sem tudi sama nataknila obročke in jim določila vrsto. To je zame velik korak naprej in predvsem velik užitek.

Drugo leto se spet vrneva. Morda bova ujela ptico z obročkom iz letošnjega poletja in tako bova vedela, da se vsako leto vračajo k nam. Letos sva ujela črnoglavko, ki jo je Leon tukaj obročkal pred štirimi leti. To so srečni trenutki. In to so podatki, ki doprinesejo k splošnemu poznavanju ptic in njihovih selitvenih poti.

Na drevesu zraven se oglašča veliki detel. Opozarja, da je ura že dovolj. Čas je, da zbudim Leona in da skleneva še en ornitološki dan. Morda se danes ujame nekaj posebnega. To je misel, s katero se zbuja vsak dan. ■

Maruša Sotler

Maruša ob obročkanju ujetega ptička

Foto Leon

PREDSTAVITEV KNJIGE JANEZA BANIČA

VOJSKA

29. junija 2003 v Podbočju

O prof. dr. J. Baniču, brojanskem rojaku, njegovem strokovnem delu in publiciranju na Veterinarski fakulteti v Ljubljani vemo na splošno bolj malo. Toliko bolj pa nas v zasluženem pokoju razveseljuje s svojim pisateljevanjem, polnim ustvarjalnega nemira, ki ga vodi v nove literarne predstavitve.

Tako smo bili po Štihovem Jožetu (1998) in Fakulteti za zrak (1999) deležni prijetnega literarnega presenečenja v obliki kronike Vojska. Mislim, da je bila knjiga naša neizrečena zahteva in hkrati obveza prof. Baniča, da se je oddolžil kraju in okolici svojega odrasča-

nja s kroniko dogodkov, postavljenih v čas druge svetovne vojne. Opisani dogodki se odvijajo med njegovo rojstno vasjo Brod, Sv. Križem, Ljubljano, kjer preživlja dijaška leta, in seveda Obadovim, novim begunskim pribežališčem "tam preko" (Krke), kamor se vsa številna družina zateče pred grožnjo izselitve v nemški rajh.

Predstavitve Vojske smo tako dočakali 29. 6. 2003 zvečer v Podbočju (Sv. Križu). Staro in mlado, sorodniki in znanci prof. Baniča ter številni krajani so polnoštevilno napolnili prelepi "levji" trg pred mogočno cerkvijo. Začetek pred-

Pisatelj je mirno sedel na častnem mestu ...

Foto Darko Iskra

Občinstvo z zanimanjem spremljalo prireditev...

Foto Darko Iskra

stavitve se je nekoliko zavlekel, ker so junijski dnevi daljši in se ni in ni hotelo stemniti (za prikazovanje avtentičnih posnetkov iz knjige na cerkvenem zidu).

Ta čas sem izkoristil za nekaj posnetkov in sprehodov med prisotnimi obiskovalci. Srečanje obadovskih "begunčkov" (osmero Baničevih bratov in sestra) ter članov njihovih družin je bilo zelo prisrčno. In Mirka Jančigaja – Mirkca z njimi, saj je bil "obadovski" tudi on. Pa prav tako z nepogrešljivo teto Anico Jančigaj, ki je v knjigi opisana kot "studentska" mama našega Janeza. Posebno pozornost so pritegnili bosonogi fantje in dekleta, oblečeni v oblačila iz 30. let prejšnjega stoletja, kakor so se takrat nosila v teh krajih. Med obi-

skovalce so delili doma napečeno pecivo in bili res izvorni in prijetni za oko.

V ozadju sta se za stojnico z Baničevimi knjigami kot prodajalca preizkusila Jože Kovačič in Mirko Jančigaj. Posebno Jože ima žilico za prodajo. Dobro mu je šlo od rok, kajti kup knjig na stojnici se je vidno manjšal.

In končno se je začelo. Dan je zatonil v topel poletni večer, mrak je ovil trg pred cerkvijo, bosonogi otroci so posedli na cerkveno stopnišče. K mikrofonu je pristopila povezovalka kulturnega programa Mija Glinšek-Baškovč, pozdravila in predstavila J. Baniča kot literata oziroma pisca knjige *Vojska*. Ta je mirno sedel na častnem mestu, nekoliko zamišljeno in s prekrižani-

mi rokami poslušal ter se predajal spominom izpred 60 let, ki jih je ponovno podoživljal v sebi. Predstavili so se tudi člani kulturnega prosvetnega društva Stane Kerin in brali odlomke iz *Vojske*. Name je naredil poseben vtis odlomek, ki ga je prebral Uroš Kerin, govori pa o Baničevih otrocih, ki se pod Antonovim vodstvom pred navzkrižnim streljanjem zatečejo v hišo groze – karno (mrtvašnico). Koledniki iz Bušeče vasi v modrih »firtahih« pa so nas s tisto Moja kosa je križavna in Hvalnico o vinu popeljali v čase, ki jih danes skoraj ni več. Vmes pa so se nam na cerkvenem zidu prikazovale fotografije iz Baničeve knjige; posnetki požgane šole, kulturnega doma, Baničevih otrok na Obadovem.

Ob koncu se je predsednik KS Podbočje Ivan Urbanč zahvalil dr. Baniču za izredno dokumentarno-literarno delo in ga predstavil tudi kot častnega krajana KS Podbočje. Pristopila je še bosonoga deklica iz skupine otrok in mu izročila lep šopek. Navdušeno smo zaploskali svojemu rojaku in sorodniku, ki se nam je vidno ganjen zahvalil za tolikšno pozornost ob predstavitvi svoje najnovejše knjige.

Druženje se je nato nadaljevalo na osrednjem trgu ob dobri kapljici Jožeta Baniča in domačem kruhu njegove Mimi. Lep, nepozaben kulturni večer se je zavlekel pozno v noč.

Ko sva se z Ireno vračala mimo nekdanje Stritarjeve gostilne, se mi je zazdelo, da nam je v slovo pomahala sama Kerinka, »oštirka«, malo dlje se je na pragu Francijeve domačije smehljala teta Zalka, na Obadovem pa so naju ob pokopališču pozdravljali mali Baničevi begunčki; na lesenem mostu čez Krko je tako Peter Scharch samo še salutiral, dvignil rampo in naju spustil čez. Začuda, oba njegova kamerada Taucher in Menhard – pa nič. ■

Darko Iskra

Ob koncu se je predsednik KS Podbočje Ivan Urbanč zahvalil dr. Baniču...

Foto Darko Iskra

JANEZ BANIČ, ČASTNI KRAJAN KS PODBOČJE

Bil je petek, 20. 6. 2003, lep sončen dan, ko smo se Mirko Jančigaj, teta Anica Jančigaj in jaz odpeljali v Podbočje. Bili smo trije od številnih članov Društva Kerini in Stritarji, ki smo se to popoldne srečali v Podbočju, kjer so praznovali občinski praznik Krajevne skupnosti Podbočje. Ob tej priložnosti je bila na igrišču pred šolo slovesnost. Predsednik sveta KS Podbočje, gospod Ivan Urbanč, je podelil priznanja zaslužnim krajanom, ki so s svojimi deli pripomogli k razvoju in ugledu krajevne skupnosti.

Naziv častni krajan Krajevne skupnosti Podbočje je prejel prof. dr. Janez Banič. Krajanji Podbočja ga poznajo kot univerzitetnega profesorja, ki se rad vrača v domači kraj. V svojih knjižnih delih opisu-

je Brod in Podbočje, njune krajane in tudi nam, mlajšim bralcem, prikazuje, kakšno je bilo nekoč življenje v teh krajih. Člani Društva Kerini in Stritarji pa prof. dr. Janeza Baniča poznamo tudi kot enega stebrov našega društva, urednika Zbornika in seveda urednika Trt vse od začetka njihovega izhajanja.

Prav zato smo bili še posebej ponosni, ker je prof. dr. Janez Banič prejel naziv častni krajan Krajevne skupnosti Podbočje. Na slovesnosti zbrani člani društva smo se s tega dne pridružili čestitkam v velikem številu zbranih krajanov. Skupaj z njimi in slavljenci smo se še dolgo po "uradnem delu" zadržali v prijetnem druženju. ■

Andrej Kerin ml.

Iskrenim čestitkam vseh članov društva prof. dr. Janezu Baniču se pridružujeta tudi Upravni odbor Društva Kerini in Stritarji in Uredniški odbor Trt in ob tem slavljencu kličeta še na mnoga plodna leta.

prof. dr. Janez Banič – častni krajan

Foto Andrej Kerin ml.

URADNA OBRAZLOŽITEV OB IMENOVANJU PROF. DR. JANEZA BANIČA ZA ČASTNEGA KRAJANA

Profesor doktor Janez Banič, univerzitetni diplomirani veterinar, je kmečki sin, rojen leta 1928 na Brodu. Njegova šolska pot ga je iz Podbočja vodila preko Ljubljane, Zagreba, Beograda in Münchna. Vsa leta je bil zaposlen na Veterinarski oziroma Biotehnični fakulteti v Ljubljani, večji čas kot izredni in redni profesor. Poleg strokovnega in znanstvenega publiciranja se je dr. Banič loteval tudi leposlovnega pisanja. Leta 1974 je objavil prvi roman z naslovom Eden. Leta 1995 je postal soustanovitelj Društva Kerini in Stritarji. Zbornik, ki so ga v tem času izdali, je bil močno povezan s Podbočjem in pisec uvodnika ter član uredniškega odbora je bil prav dr. Banič.

Leta 1998 je izšla povest Štihov Jože z Broda, ki je polna lokalnih navad in običajev, še posebej pa se v njej kaže pretanjen posluš za ohranjanje zlahtnih jezikovnih posebnosti na ravni bogatega in sočnega lokalnega pogovornega jezika. Raziskovalna vnema in stalno vračanje v rojstno okolje sta mu bila tudi osnovna impulza za nastanek zadnje knjige, ki bo predstavljena tudi v Podbočju.

Za vse njegovo delo in povezanost s svojimi koreninami je svet KS Podbočje na svoji 3. redni seji sprejel sklep, da se dr. Janezu Baniču podeli priznanje častnega krajana KS Podbočje.

PLANINA – SPOMIN in OPOMIN

Planina je idilična gorjanska vasica z lepim razgledom po naši obljubljeni deželi. Spada v KS Podbočje, kamor hodijo otroci v osnovno šolo. Obenem je Planina tudi poslednja vas v naši krajevni skupnosti. Čisto zraven je namreč državna meja z republiko Hrvaško. Po novem ima Planina maloobmejni prehod, ki je bil odprt uradno ravno trinajstega septembra letos.

Vraževeren datum.

Včasih ni bil problem, če si nabiral gobe okoli Planine. Lahko si hodil malo po naši, malo po hrvaški strani. Danes je treba malo popaziti, da ne zaideš v napačen gozd. In da te kakšen lovec ne zamenja za jelena. Potrebno je imeti posebno maloobmejno dovolilnico.

Je pa Planina še najbolj znana po tragediji, ki se ji je pripetila leta 1942. Sredi septembra je plačala davek, ki je neizmerljiv. Tedaj je skupina ustašev, večinoma iz sosednjih hrvaških vasi, obkolila vasico. Vse polnoletne moške so zbrali v zastraženo skupino in jih v koloni odgnali v bližnjo novoselsko goro. Tam so Planince postrelili in jih zagrnili v skupno jamo. Vas je bila zastražena ves dan in vso noč. Naslednji dan so polovili še osem domačinov in jih pogнали v Turkovo dolino za vasjo. Ženske in njihove otroke so nagnali preko njiv do studenca, kjer so prestrašene in sključene od groze čakale. Ostale so same z otroki. Brez mož, bratov in očetov in brez strehe nad glavo, kajti ustaši so požgali vsa vas. Začela sta se trpljenje in boj za preživetje ...

Letošnji scenarij za program na proslavi na Planini je bil obsežen, celovit in predvsem zanimiv. Nastopili so pevci MPZ Svoboda iz Brestanice, ki so peli partizanske pesmi, recitatorji KD Stane Kerin iz Podbočja (med njimi tudi moja mama s prelepo Kajuhovo recitacijo Slovenska pesem), Mladi harmonikarji iz Podbočja, plesna skupina Harlekin iz Kostanjevice in povezovalka programa Ana Kerin. Program sta oblikovala Anica Božič in Jože Zupančič, oba iz Podbočja. Slavnostni govornik je bil Maks Lavrinc, poslanec državnega zbora. Ljudi, domačinov in gostov je bilo veliko. Med gosti so bili krški župan Franc Bogovič, člani veteranskega združenja Sever, delegacija ZZB NOB, ki je odnesla cvetje k spomeniku padlim Planincem, pohodniki in konjeniki, člani združenja slovenskih častnikov in predsednik republiškega odbora zveze borcev gospod Jože Božič. Po končanem uradnem delu proslave na Planini, ki je imela naslov Spomin in opomin, sta sledila veselo druženje in petje. Slovenska vojska je brezplačno delila golaž, nekateri pa so si privoščili tudi pečeno jagnjetino in odojka, kar so pripravili na domačiji in turistični kmetiji Stipič na Planini. Vsi, gostje in domačini, so se razšli šele pozno popoldne z eno samo željo: da se prihodnje leto spet srečajo na proslavi. ■

Uroš Kerin

Ob 60-letnici nesrečnega dogodka je delegacija ZB Podbočje, ki so jo sestavljali otroci pobitih staršev, položila cvetje k spomeniku sredi vasi.

Foto Jože Pinculič

VELIKI JUBILEJ MOJE MAME

Letos junija sta praznovala kar dva člana Društva Kerini in Stritarji, Janez Malnarič 90 let in moja mama, Vida Kerin, 80 let. In to na isti dan, 4. junija. Torej smo v Društvu sklenili, da se 7. 6. 2003 zberemo v Vurberku na Štajerskem in hkrati organiziramo srečanje Društva Kerini in Stritarji. Oba slavljenca sta prejela vrsto čestitk in krasna šopka rumenih vrtnic. Razpoloženje je bilo na višku, saj je bil tudi vroč sončen dan kot naročen za naše druženje.

Čez teden dni pa smo praznovali v Podbočju. Mama je povabila sorodnike in prijatelje na klepet in zakusko. Domači so ji pripravili vrsto presenečenj, največje pa je bila torta v obliki štedilnika in lončkov, iz katerih je kipel ... Vseh gostov in njihove pozornosti

Slavljenska Vida Sotler

Foto Miha Kerin

je bila moja mama zelo vesela. Preživeli smo res lep dan, ki ga tudi jaz ne bom pozabila, saj smo prepevali, klepetali in celo zaplesali.

Veliko let je moja mama prebila za štedilnikom in skuhala za nešteto gostov, ki so se vedno znova vračali v našo gostilno.

Ko sem jo nedolgo tega vprašala, kaj je bil v življenju njen »največji uspeh«, je rekla, da sta bila to zgraditev novega doma, hiše, kjer se vedno živi, in nadaljevanje gostinske obrti.

Moja mama ni bila od vsega začetka gostinka. Pred vojno, pri šestnajstih letih je šla služiti v Logatec v zasebni hotel, kjer je bila približno eno leto. Nato se je šla izučiti za šiviljo, ker je želela imeti kvalifikacijo. Pred vojno je bila aktivna tudi v društvu Sokol. Med vojno je postala aktivistka OF na področju Sv. Križa in širše okolice.

Po vojni je bila izvoljena za tajnico Krajevnega urada Sv. Križ. Za to delo se je izobraževala na raznih upravno-političnih in podobnih tečajih, ki so bili takrat organizirani za take funkcije.

Leta 1948 pa sta se z očetom poročila in čakale so jo nove naloge in zadolžitve. Te so bile zanjo najpomembnejše in nikoli pozabljene. Leta 1952, ko sem bila še zelo majhna, je opravila gostinski tečaj – prekvalifikacijo, da je lahko postala obrtnica. V tistem povojnem času privatna lastnina ni bila ravno zelo zaželena, tako da sta imela z očetom nemalo težav, da sta sploh pridobila dovoljenje za gradnjo gostilne. Oče jo je vsekoli podpiral v njeni vztrajnosti. Naša gostilna je tako postala središče dogodkov, saj so prihajali gostje iz vse Slovenije in od drugod. Pri nas pa so se zbirali tudi bližnji in daljni sorodniki, kar nas je še bolj zblíževalo in bogatilo. Leta so tekla in vedno bolj se je »dober glas širil v deveto vas«. Prepričana sem, da se v Podbočju sploh niso zavedali, da je z gostilno veliko pridobila tudi vas oz. krajevna skupnost. Za svoje delo je mama prejela več priznanj Obrtne zbornice Krško.

Moja mama je bila tudi prva voznica v Podbočju. To ji je zelo koristilo, da je lažje skočila v Krško po opravkih. Zelo pomembno se mi zdi dejstvo, da je moja mama vedno videla malega človeka in se je znašla v pogovorih tudi z vsemi drugimi. V obdobju po vojni je zelo velikemu številu posameznikov spisala prošnje za razne pokojnine in "priznavalnine", kot je ona rekla.

Slavljenka v družbi s hčerko Vido in sinom Jožetom

Foto Miha Kerin

Veliko prošenj je spisala "na roko", veliko jih je stipkal gospod Šketa, ki je še kako poznal bedo okoliških ljudi. Mama je še danes vesela, da ji je to tako uspevalo in da je s tem pomagala toliko ljudem. Zato danes ni osamljena in jo še vedno obiskujejo.

Letos je na Planini ob krajevnem prazniku prejela čestitke za svojih 80 let v imenu Območnega združenja ZB NOV Krško.

Sodelovala je tudi v drugih prostovoljnih društvih (gasilskem) ali je bila vsaj podporni član.

Kljub zdravstvenim težavam, ki jo pestijo zadnja leta, se moja mama ne da. Ponovno se je naučila brati in pisati, kar ni preprosto za njena leta. Najbolj pa mi je všeč, kako rešuje križanke in pri tem uporablja "plonk listek". Pri vsej tej vztrajnosti lahko rečem moji mami – zmagovalka. ■

Vida Sotler

DOBILI SMO NOVO ŠEFICO!

Lina se je rodila 26. februarja 2003 v Mariboru. Mamici Poloni Banič in atiju Dušanu Winklerju razporeja čas v celoti, ne upošteva, da bi tudi onadva želela jesti, piti, spati ... Prav na enostaven način ji uspe doseči, da se vse vrta okoli nje. O demokraciji pri nas ni več ne duha ne sluha. Ker pa je, kot vsi ostali otroci na tem svetu, tudi ona najlepša, najprikupnejša, ima najbolj zapeljive očke, najbolj ljubek nosek, najbolj privlačna usteca, najbolj srčkane prstke, in predvsem, ker je najina, ji vse malo manj prijetne lastnosti popolnoma odpuščava in se skupaj z njo veseliva vseh njenih G-jev in A-jev, ki ji jih nekako uspeva izreči.

Pozdravljamo vas
Lina, Polona, Dušan

Poloni, Dušanu in Lini se opravičujem v imenu uredniškega odbora, ker objavljamo tale prispevek šele zdaj, ko je že jesen, čeprav smo ga prejeli spomladi. Kriv sem podpisani, ki sem prejel prispevek, pa ga zaradi obilice dela pozabil vključiti v Trte št. 30.

Lina je zdaj gotovo že napredovala v črkovanju in še čem. Želimo ji dolgo in prijetno življenjsko pot, mamici in atiju pa iskrene čestitke!

Andrej Kerin

ČOKOLADNI SONČKI

Foto Andrej Kerin ml.

Spomin na poletje nam bodo posladkali čokoladni sončki. Izdelali bomo sladke sončke, srčke, deteljice in še kaj iz najljubše čokolade. Da pa bo izdelek unikaten, bomo dodali še kakšno "začimbo".

V lonec vrele vode postavimo lonček, v katerem so koščki čokolade. Čokolado segrejemo in ob tem mešamo, da postane tekoča. Mlečni čokoladi lahko med mešanjem dodamo cimet, beli čokoladi lahko dodamo kokosovo moko ... Ko

Foto Andrej Kerin ml.

čokolada postane tekoča, jo vlijemo v modelčke za vlivanje modelirne mase. Modelčke s čokolado rahlo stresemo ali potolčemo ob mizo, da gredo ven mehurčki zraka. Še preden se čokolada strdi, ji lahko dodamo mandlje, lešnike ali rozine, ki bodo skriti v čokoladnem sončku. Naredimo tudi črno-bele sladkarije. Najprej vlijemo mlečno ali črno čokolado do polovice, in ko se ta že skoraj strdi, vlijemo čez še belo čokolado do vrha modelčka. Modelčke za 20 minut postavimo v hladilnik, da se čokolada strdi. Ko je čokolada že strjena, sončke brez težav stresemo iz modelčkov.

Zavijemo jih v simpatično darilce in z njim presenetimo prijatelje.

Potrebujemo:

- ⊕ belo, mlečno ali črno čokolado,
- ⊕ modelček za vlivanje,
- ⊕ po želji še: cimet, kokosovo moko, mandlje, lešnike ... ■

Daša Kerin Cerkovnik

HOBOTNICA ŠIVILJA

Petra Zajc

“Hobotnica šivilja”, avtorica Petra Zajc

Epilog

Ko smo začeli snovati številko 31 sem predlagal Poloni Banič, da nam pošlje kakšno novejšo fotografijo svoje nove šefice, in glej ga zlomka, prav ob zadnji redakciji smo dobili priloženo sporočilo in fotko.

Andrej Kerin

Jaz se moram najprej opravičiti za strašansko zamudo. Verjetno je že tako ali tako prepozno. Če pa še ni, pa

pošiljam sliko naše Line, zdaj, ko je že malo zrasla.

Lina ni prav nič več majcen, neboljen dojenček. Postala je prava malaraziskovalka, pred katero ne ostane skrito nič, kar je oddaljeno manj kot 40 cm od tal. Po vseh štirih pride do vsakega kotička v stanovanju. Najbolj zanimive so revije, ki tako prijetno šumijo pod rokami. Sicer pa je še vedno “taglavna” in ni izgledov, da bi se to v kratkem spremenilo.

Lep pozdrav, Polona, Dušan, Lina

TEMA ZA PRIHODNJO ŠTEVILKO JE PROSTA.

**Društvo
& Kerini
& Stritarji**

ISSN 1318-895x

Izdalo Društvo Kerini & Stritarji, Ljubljana, Rožna dolina, cesta IX/26

TRTE, enaintrideseta številka, Ljubljana, oktober 2003

Uredniški odbor glavni urednik Peter Povh, Janez Banič,

Gregor Cuzak, Irena Didek-Pregl, Mirko Jancigaj, Alencica Kerin,

Andrej Kerin, Andrej Stritar

Jezikovno korigirala Mojca Stritar Tisk Grif & Pika